

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pk.I.20.930/2014/2. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Karakas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Karakas Attila ügyvéd) által képviselt (*kérelmező neve, címe*) szám alatti lakos kérelmezőnek a Békés Megyei Területi Választási Bizottság (5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.) 2014. október 18. napján meghozott 122/2014. (X.18.) TVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán megindult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

V É G Z É S T :

A Békés Megyei Területi Választási Bizottság 122/2014. (X.18.) TVB számú határozatát megváltoztatja és a Battonyai Helyi Választási Bizottság 60/2014. (X.13.) számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 10.000,- (Tízezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A Battonyai Helyi Választási Bizottság 2014. október 13-án meghozott 60/2014. (X.13.) számú határozatával a helyi önkormányzati képviselők általános választásán Battonya településen a polgármester-választás eredményét a „Jegyzőkönyv a polgármester-választás eredményéről” című jegyzőkönyv szerint állapította meg.

A határozat ellen (*kérelmező neve*) polgármesterjelölt terjesztett elő fellebbezést a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. (Ve.) megsértése miatt, kérve a szavazatok újraszámolását és új szavazás kiírását. Indokolásában kiemelte, a szavazatok közötti különbség kevesebb, mint az érvénytelen szavazólapok száma. Előadása szerint a szavazatszámoló bizottság tagjai urnabontás után szétválogatták és külön-külön tették a szavazólapokat: „Az SZSZB tagok vegyesen átvették, szétválogatták a jelöltek alapján.” Egy-egy csomagot szétválogatás után letettek, viszont újraszámoláskor már nem lett ellenőrizve, hogy valóban az adott jelölt szavazata van-e minden szavazólapon, melyet a csomag tartalmaz, tehát a delegáltak nem győződtek meg arról, hogy az adott csomagban ugyanazon jelölt szavazatai vannak. Utalt arra is, hogy a szavazólap minta a választók befolyásolására alkalmas, ugyanis azon egy választáson induló jelölt neve került

feltüntetésre. A továbbiakban az egyes szavazókörökben tapasztalt jogsértéseket fejtette ki. Előadása szerint az 1. szavazókörben 18 polgármesteri szavazólap volt érvénytelen, mely indokolja a szavazatok újraszámolását és esetleg új szavazás kiírását. A 2. szavazókörben pedig felmerült a láncszavazás gyanúja, ugyanis eltűnt 3 db szavazólap, 8 polgármesteri szavazólap pedig érvénytelen volt. A 3. szavazókörben 2 db érvénytelen szavazat volt, a jegyzőkönyvvezető pedig részt vett a szavazócédulák számlálásában. A 4. szavazókörben 16 db rontott polgármesteri szavazólap volt és itt is részt vett a jegyzőkönyvvezető a szavazócédulák számlálásában úgy, hogy hátat fordítva az SZSZB tagoknak számolt egy másik asztalon, ahová a szavazáskor használt tollak is össze voltak gyűjtve. Az 5. szavazókörben szintén láncszavazás gyanúja merül fel, ugyanis 3 szavazólap eltűnt és 4 db érvénytelen polgármesteri szavazólap volt. További hibaként sorolta fel, hogy a fel nem használt és a rontott szavazólapok megszámlálásának megtörténte után azok külön-külön csomagolása az urnabontás előtt a 4. és 5. szavazókörben nem történt meg. Tényként adta elő, hogy a 6. szavazókörben 10 rontott polgármesteri szavazólap volt, és itt egy szavazó fotózta a szavazólapot, akit az SZSZB jegyzőkönyvvezetője tetten ért és telefonon értesítette az esetről a helyi választási irodát. Kifogásolta, hogy a fényképet törölték és jegyzőkönyv sem készült az esetről.

A Békés Megyei Területi Választási Bizottság 122/2014. (X.18.) TVB számú határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Kiemelte, a fellebbező beadványában tényként rögzít, illetve fogalmaz meg olyan álláspontokat, véleményeket, melyeket a szavazóköri jegyzőkönyvek, illetve a választás eredményét megállapító helyi választási bizottsági döntést tartalmazó jegyzőkönyv nem bizonyít. Álláspontja az volt, ezekről a körülményekről a fellebbezőnek közvetlen tudomása nem lehet, de kiemelte, beadványában semmivel sem támasztotta alá az általa megjelölt jogszabályhelyek sérelmét. Kifejtette, jogszabálysértésre utaló körülmény a választási iratokból nem volt megállapítható. Valamennyi szavazókör szavazóköri jegyzőkönyvéből egyértelmű, hogy a szavazatszámoló bizottság tagjai a szavazatokat legalább kétszer megszámláltak és ezt, valamint a szavazás törvényes lefolyását minden szavazókörben, valamennyi bizottsági tag aláírásával igazolták. Mindezekre figyelemmel a fellebbezést a Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja szerint érdemi vizsgálat nélkül utasította el.

A határozat ellen a kérelmező – a törvényes határidőben, jogi képviselővel eljárva – nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak megváltoztatása, az önkormányzati választás polgármesteri választási eredményének megsemmisítése és új választás kiírása érdekében. Álláspontja szerint a településen az önkormányzati választáson olyan jogszabálysértések történtek, melyek sértik a Ve. alapelveit, így a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Az egyes szavazókörzetekben az érvénytelen szavazólapok száma meghaladta a jelöltek közötti különbséget, ezért indokolt lett volna ezen érvénytelen szavazólapok újrvizsgálása és újraszámolása, melyet sem a szavazatszámoló bizottság, sem a helyi és területi választási bizottság nem rendelt el. Kiemelte, számos választókörzetben nagy számú szavazólap eltűnt, illetőleg rontott volt, melyeket a választási szervek nem vizsgáltak meg. Mindezzel sérült a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített választás tisztaságának alapelve.

Pk.I.20.930/2014/2. szám

Kifogásolta továbbá a szavazatszámoló bizottság tagjainak eljárását, amikor az urnabontást követően úgy válogatták szét a szavazólapokat, hogy a jelötenkénti csoportosítás után nem győződtek meg arról, hogy az újraszámolást követően valóban annak a jelöltnek a szavazata van-e a szavazólapokon, akié a csomagon szerepel, ezért – álláspontja szerint – keveredhettek a jelöltek szavazólapjai. Sérelmezte azt is, hogy nem válogatták szét a rontott és az érvényes szavazólapokat jelötenkénti bontásban. Hangsúlyozta, mindezt a csatolt SZSZB tagok nyilatkozata is alátámasztja. Ezzel az eljárással és mulasztással sérültek a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt választási alapelvek, valamint a Ve. 194. § és 195. §-ban foglalt rendelkezések. További érvelése szerint a minta szavazólap alkalmas volt az idősek otthonában élő választópolgárok akaratának befolyásolására, hiszen minden választási információt tartalmazott úgy, hogy a megválasztandó polgármester nevét és mellé az X-et, valamint az őt támogató képviselőjelöltek neveit jóval nagyobb betűmérettel és kivastagítva jelölték meg. Ezzel súlyosan megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c), d) és e) pontjában foglalt alapelveket. Mivel pedig a minta szavazólapot más szavazóhelyiségekben is alkalmazhatták, az egész önkormányzati választás jogszerűsége megkérdőjelezhető. Álláspontja az volt, a minta szavazólap kampányeszköznek minősül, és mint ilyen, a szavazás napján nem lett volna alkalmazható. Előadása szerint a minta szavazólap a választás napján az idősek otthonában a szavazóhelyiségben volt elhelyezve, ami súlyosan sérti a Ve. jogszabályi rendelkezéseit, alkalmas volt a választópolgárok jogellenes befolyásolására. Ezen kívül a minta szavazólap a Ve. 161. § (1) bekezdésébe is ütközik, ugyanis azon a jelöltek, illetve jelölő szervezetek adatai nem azonos betűtípussal kerültek feltüntetésre. Véleménye szerint a számos érvénytelen és eltűnt szavazólap felveti az ún. „láncszavazás” megtörténtét, melyet sem a helyi, sem a területi választási bizottság nem vizsgált, ezzel sérültek a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt választási alapelvek. Álláspontja szerint jogszabálysértés valósult meg azzal is, hogy több szavazókörben az SZSZB mellett működő és a helyi választási bizottság tagjaként eljáró jegyzőkönyvvezető közreműködött a szavazatok számlálásában, újraszámolásában, csomagolásában, mivel a jegyzőkönyvvezető pártatlansága alapvető fontosságú és jogköre nem terjed ki a szavazatszámolásra. Ismételten utalt a 6. szavazókörben történt szavazólap-fotózásra és ezzel kapcsolatosan a választási alapelvek sérelmére. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 18/2008. (III.12.) AB határozatára.

A bírósági felülvizsgálati kérelem annyiban alapos, hogy a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasításának nem lett volna helye, érdemben azonban alaptalan.

A Ve. 224. § (3) bekezdése taxatív felsorolja a fellebbezés, valamint a bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmi elemeit. A jogorvoslati kérelemnek tartalmaznia kell a jogsértés megjelölését és a vizsgálat irányára vonatkozó kérelmet.

A kérelmező fellebbezésében – különböző jogszabályokkal alátámasztott – indokai alapján a szavazatok újraszámolását, illetőleg új választás kiírását kérte. Ilyen körülmények között arra hivatkozással érdemi vizsgálat nélkül elutasítani a fellebbezését, hogy nem tartalmazza a jogszabálysértés alapját, nem lehet, függetlenül attól, hogy azt többnyire pontatlanul fogalmazta meg az akkor még –

jogszerűen – személyesen eljáró fél. Ugyanakkor a területi választási bizottság határozatának indokolásából – szemben a rendelkező részében írtakkal – látható, hogy az ügyet valójában érdemben is vizsgálta.

Az ítéletábra a bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálása során tehát vizsgálta az abban foglaltakat, a kérelmező által előterjesztett bizonyítékokat, melynek alapján azt érdemben az alább kifejtett indokok miatt nem találta alaposnak:

A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. tv. (régii Ve.) hatálya alatt mondta ki Kvk.IV.37.142/2004/2. számú végzésében, hogy a bizonyítékok mérlegelésén alapuló választási szerv által hozott határozat csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes. Tekintettel arra, hogy a Ve. 43. § (1)-(5) bekezdéseiből és 46. § da) pontjából következően továbbra is kiemelkedő szerepet töltenek be a választási bizottságok határozataiban megállapított tényállások és az azok alapjául szolgáló bizonyítékok, a Kúria – és ezzel egyezően az ítéletábra – a korábbi elvet a jelen eljárások alatt is alkalmazandónak tekinti (Kúria Kvk.I.37.492/2014/2. számú döntés).

A területi választási bizottság a fellebbezésben foglaltak kapcsán megvizsgálta a szavazóköri jegyzőkönyveket, a választás eredményét megállapító helyi választási bizottsági döntést tartalmazó jegyzőkönyveket, melyek, mint közokiratok, semmilyen módon nem támasztják alá a fellebbezésben foglaltakat. Olyan bizonyítékot a kérelmező sem terjesztett elő, mely azokat megkérdőjelezte volna, az általa benyújtott, nem teljes bizonyítóerejű magánokiratok pedig alkalmatlanok a jegyzőkönyvek tartalmának megcáfolására. A kérelmező ugyanakkor felülvizsgálati kérelmében a korábban előadottakhoz képest nem jelölt meg más tényeket, jogi érvelését tekintve részletesebben indokolt, de nívumnak minősülő új tartalmi elemet nem hozott fel. A területi választási bizottság eljárásában az elé tárt adatok és bizonyítékok alapján a felülvizsgálati kérelemben foglalt okokból nem hozott jogszabálysértő határozatot, illetve nem állapítható meg helytelen mérlegelés sem. Arra utaló bizonyítékot sem szolgáltatott a kérelmező, mely felvetné a „láncszavazás” megtörténtét, a bírósági jogorvoslati eljárás sommás jellegére figyelemmel pedig hivatalbóli bizonyítás nem folytatható.

Az ún. minta szavazólap kapcsán az ítéletábra visszautal a régi Ve. alapján alkalmazott Kúriai gyakorlatra. A választási eljárás alapelveit a Ve. hasonlóan tartalmazza, mint a régi Ve. 3. §-a. A választási kampány során a jelölőszervezetek igyekeznek meggyőzni a választókat arról, hogy az őket képviselő személyeket támogassák, ekként járnak el maguk a jelöltek is. A kampány célja a választók meggyőzése, befolyásolása. Mind a régi, mind az új Ve. csak a legfontosabb kampányeszközöket (plakát, közvetlen megkeresés, politikai reklám, stb.) sorolja fel. Ezekon kívül azonban nyilvánvalóan kampányeszköznek minősülnek a jelölőszervezetek, illetve jelöltek által a választópolgárokhoz eljuttatott szórólapok is, amelyek meghatározott személyt népszerűsítene, a rájuk való szavazásra kívánják rábírni a választópolgárokat. A szórólap, amelynek egy-egy fajtája, mint például az ún. szavazólapminta ugyancsak bevett, a választókkal kapcsolatos kommunikációs eszköznek, kampányeszköznek minősül. Ez csak akkor ütközik a Ve. 2. §-ába, ha sérti a választás tisztaságát, a választók megtévesztése miatt a jelöltek és jelölőszervezetek közötti esélyegyenlőség elvének nem felel meg. A vizsgált minta

Pk.I.20.930/2014/2. szám

szavazólap azonban nem sérti a kérelmező által megjelölt választási alapelveket. A szavazólapmintát nem egyes elemei alapján, hanem formáját és tartalmát egyaránt vizsgálva, a terjesztés módjára és körülményeire is tekintettel lehet minősíteni (hasonlóan: BH2006. 234. számú döntés, Kvk.IV.37.252/2006/3. számú határozat). Jelen esetben a minta szavazólap valóban kiemelt egyes jelölteket, megjelöl egy polgármestert, azonban az sem formailag, sem tartalmilag nem alkalmas a választók megtévesztésére. Az ítéletábra álláspontja szerint csupán a figyelemfelkeltés érdekében, a választói akarat megengedett befolyásolása keretein belül emel ki jelöltet. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a szavazólapon ugyancsak szereplő „minta” szóval is jelezték a választópolgárok felé, hogy az nem a hivatalos szavazólap, csupán kitöltési útmutató. Így a mintát tartalmazó szavazólap a hivatalos szavazólap formai elemeinek átvétele ellenére – annak teljes tartalma alapján – alkalmatlan a választópolgárok megtévesztésére. Azok az adatok, amelyeket a kérelmező feltárt, nem elégségesek az előzőekben részletezett okoknál fogva a Ve-ben rögzített alapvető rendelkezések megsértésének megállapítására. A felelős választópolgártól elvárható, hogy a mintát ne mint szó szerinti „kitöltési utasítást” kezelje, hanem miután áttanulmányozta, élve demokratikus jogaival, szabadon döntsön.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra a Békés Megyei Területi Választási Bizottság kifogásolt határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta és az érdemben alaptalannak bizonyult felülvizsgálati kérelem miatt a helyi választási bizottság fellebbezéssel támadott határozatát helybenhagyta.

Az eljárás illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 43. § (7) bekezdése szerint állapította meg azzal, hogy annak viselésére a kérelmező a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint köteles, mivel felülvizsgálati kérelme érdemben nem alapos.

Az ítéletábra határozata ellen a további jogorvoslatot a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

S z e g e d , 2014. év október hó 24. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Bálint Attila s.k.
táblabíró